

Az időjárás idén sem könnyítette meg a hazai haltermelő gazdaságok dolgát, az aszály okozta nehézségek ellenére azonban idén is bőven jut majd kiváló minőségű magyar hal a karácsonyi kínálóba, hangzott el a közös sajtótájékoztatón.

A 2024. december 31-ig tartó európai uniós magyar elnökség prioritásai között az európai akvakultúra fejlesztése is megtalálható. A HUNATIP október 14-én Brüsszelben szakmai találkozót szervezett.

Az idei 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emléknapja alkalmából Nagy István agrárminiszter Pro Aquacultura Hungariae Díjat adományozott Radics Ferencnek, a Szarvas-Fish Kft. ügyvezető igazgatójának az afrikai harcra hazai tenyésztése és termelése érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért.

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

XXV. évfolyam
2024. december

Halászati Lapok

Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet Lapja | Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság | Felelős szerkesztő: Hajtun György
Ez a lapszám az Agrárminisztérium támogatásával készült.

A nyári aszály után közepes termés várható

Az idei évben az extenzív tógazdaságok jelentős kihívásokkal küzdöttek, amelyek a természeti, gazdasági és szabályozási környezetből adódtak. A klímaváltozás számos kihívást, de lehetőségeket is tartogatott, és még várhatóan tartogat majd az extenzív tógazdasági haltermelők számára. Az alkalmazkodás kulcsa a fenntartható gazdálkodási gyakorlatok bevezetése, az innováció és az ökológiai értékek megőrzése. Dr. Németh István, a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL) elnöke az idei év értékelésekor nemcsak a klímaváltozás hatásaira tért ki, hanem a termelési eredmények alakulására, a piaci helyzetre és a támogatáspolitikára is.

• Elnök úr, ismét eltelt egy esztendő, milyen évet hagyunk a hátunk mögött?

– Az ágazat sok problémával küzdött az idén, először is kezdeném az időjárásal, mivel az ágazatunk erősen kitett az időjárás körülményeinek, elemeinek. Csapadékban viszonylag bő tél után hűvös tavasz következett, ami nem segítette a halállományok gyors és megszo- kott fejlődését. A nyári időszakban, az egész országban, de főként a Dunántúlon komoly aszály alakult ki, ennek következtében a völgyzárógátas tavakban radikálisan csökkent a víz mennyisége, amit a hőség, a rendkívül száraz időszak tovább súlyosbított. Amellett hogy a víz mennyisége tovább csökkent, a halak oxigénellátása sem volt zavartalan, a gyors párolgás naponta 2-3 centiméter vízvesztést is okozott, ami jelentős mértékben rontotta a halak életfeltételeit. Az ilyen körülmények miatt néhány helyen kényszerhalászatra volt szükség. A nagy melegben tetőzte a bajt, hogy a magas vízhőmérséklet miatt nagyon

gyors volt a halak anyagcseréje, ennek következtében a testtömeg-gyarapodás elmaradt a várttól.

• Milyenek lesznek a terméseredmények?

– Most hogy tartanak a lehalászások, előreláthatóan közepes termés várható. A ragadozó halak közül a csuka nagyon megszenvedte a meleget. A süllő viszont – ahol a gazdák meg tudták védeni a kormorán kártételétől – szépen fejlődött, pontyból pedig közepes terméseredménnyel zárjuk az évet.

• Minden évben kulcskérdés a piac, mire lehet számítani?

– Sajnos zsugorodik a hazai piac. A horgász szervezetek az évente megszo- kott mennyiséget, mintegy 5000-5500 tonna halat vettek tőlünk, azonban a kis- kereskedelmi forgalomban egyre csök- ken a hal iránti igény. Bízom abban, hogy karácsonykor a tavalyihoz hasonlóan fel- pörög majd a hazai piac. Ami az árakat il- leti, mi haltermelők a tavalyi áron érté-

A SZERZŐ FELVÉTELE

Dr. Németh István, a MA-HAL elnöke

kesítjük a termékeinket, és ezzel is ös- ztönözhetjük a fogyasztókat arra, hogy jó minőségű hazai halat, haltermékeket vá- sároljanak. A nyári piac még kielégítő volt, ekkor még el tudtunk adni a halat, igaz olcsóbban mint tavaly. Az őszi halá- szatok megkezdésével azonban jelen- tősen csökkent az érdeklődés, elsősor- ban a ponty és a busa iránt, míg a horgá- szoknál jó piaca van a keszegnek, a süllő- nek és csukának. Minden termelőnek, akinek nincs értékesítési kényszere és tá- rolni tudja a halát, azt javasolom, hogy a karácsonyig tartson ki, mert ekkor ma- gasabb áron adhatja el a termékét. Azt azonban meg kell említeni, hogy miköz- ben mi haltermelők nem emeljük az ára- inkat, addig a kiskereskedelembe – ezt az árfigyelő rendszerünk is bizonyítja – száz százalékkal magasabban értékesítik a termékeinket. Óriási a szakadék az át- adási és az értékesítési ár között. Persze részben megértjük a kereskedelmet is, mert nekik is jelentősen nőtt az önköltsé- gi szintjük.

Áldott, békés karácsonyi ünnepeket és boldog új esztendőt kívánunk a magyar halászságnak és minden kedves Olvasónknak!

▶ **• Immár évek óta megszületnek az áregyezségek a MA-HAL-MOHOSZ stratégiai együttműködés keretében.**

– Igen, és azt kell mondanom, hogy reális árakban egyeztünk meg mind a ragadozó halak, mind a keszeg és a ponty tekintetében. Mi betartjuk a megállapodásokat, igaz az árakban gyakran a fuvarköltés is megjelenik, mert a horgász szervezeteknek nincsenek szállító eszközeik.

• Beszéljünk a részletekről: mit lehet tenni az aszály mértékének csökkentése érdekében?

– Már mindenki tudja, hogy az aszály milyen következményekkel jár. A dunántúli völgyzárógátas tavak sinylették meg a legjobban, hogy a patakokból, vízfolyásokból eltűnt a víz, így a párolgás következtében a tavakban sem lehetett pótolni a gyorsan fogyó vizet. A sekély vizű tavak is nagyon megszenvedték a nyári aszályt, és ez a terméseredményekben is megmutatkozott. Nagyon sok energiáfordítással levegőztettük a tavakat, abbahagytuk az etetést és kényszerhalászatra is szükség volt, tulajdonképpen mentettük a menthetőt. Ez azt is jelentette, hogy a halakat áthelyeztük a mélyebb vizű tározókba, ahol nagyobb egyedsűrűség alakult ki, ami szintén akadályozta a testtömeg növekedését. A vízhiány elleni védekezés érdekében elengedhetetlen új vízmegtartó és -tisztító technológiák bevezetése. Ez magában foglalhatja az esővíz gyűjtését, a tavak párolgásának csökkentését, valamint a környező vízgyűjtő területek hatékonyabb kezelését. Az intelligens vízhasználat segíthet megelőzni a nyári vízhiányból adódó károkat, miként az is, hogy legalább két-három évente legyen kötelező a tavak teljes leengedése.

• Felmérte már a MA-HAL az aszálykárokat?

– Sajnos, teljeskörűen nem sikerült megbecsülni a károk nagyságát. Tettünk javaslatot a kormányzatnak az aszálykárok enyhítésére, és adatokat gyűjtöttünk a tagszervezetektől, hogy megtudjuk, kit milyen kár ért. De azt tapasztaltuk, hogy a tagság részéről nem volt megfelelő az adatszolgáltatás, így nem tudtunk kellő erővel lobbizni az esetleges kompenzációs források eléréséért. Ma már minden tagunknak látnia kell, hogy az adatgyűjtés rendkívül fontossá vált az érdekeink érvényesítésében. Az Agrárközgazdasági Intézet komoly munkát végez ezen a téren, hiszen segíti az ágazatot abban, hogy a hiteles, kellő mennyiségű adattal a döntéshozók is pontos képet kapjanak az ágazat gazdálkodásáról. Enélkül nem lehet a döntéseket előkészíteni, meghozni. Ezért is

kérem a tagságot, hogy mindenki töltsse ki az adatkérő lapokat. Senki ne tartson attól, hogy az adatai nyilvánosságra kerülnek, mivel azokat anonim módon használják fel.

• Milyen termelés technológiai változtatásokra van szükség a klímaváltozás negatív hatásainak a mérséklésére?

– Nagyon nehéz egyik évről a másikra változtatni. Hosszabb távon át kell gondolni azt a technológiát, hogy minden évben minden tavat lehalásszunk. Valószínűleg 2-3 éves üzemi tavakat kell kialakítani, ahol csak nagyvízi módszerekkel a nyári időszakban halászunk, a nagyobb gazdaságoknak pedig egy „vetésforgót” kell kialakítaniuk arról, hogy melyik évben melyik tavat halásszák le. A dunántúli völgyzárógátas tavak feltöltése ugyanis nem minden évben oldható meg. A 2-3 éves tavakban nagytestű halakat kell előállítani, és a ponty az amur és a busa mellett, ragadozóhalakkal együtt kell termelni. Ami a termékpalettánk változtatását illeti, az egyetemi kutatókkal összefogva olyan technológiákat kell kidolgozni, amelyekben alacsonyabb népesítési számmal, kevésbé oxigénfelhasználó halfajokat lehet előállítani, mint például a compót, a szürke harcsát. A hideget kedvelő halfajok (csuka, süllő) kihelyezését vissza kell fogni, mert ezek a halfajok a nagy hőségben elpusztulnak. A technológiaváltás mindenképpen indokolt lesz.

• Milyen támogatási források állnak rendelkezésre a MAHOP Plusz program keretében?

– Az európai uniós támogatások szintje Magyarországon jelentősen elmarad a környező országokban tapasztalttól (a 100 euró/hektárral szemben például Horvátország 300–700 eurós szintjétől). Ez a versenyképességet és a befektetési hajlandóságot is csökkenti. Nehéz a halastavak gazdaságos működtetése, mivel alacsony jövedelemtermelő képességük miatt kevésbé vonzóak a befektetők számára, így versenyhátrányt szenvednek el a nemzetközi piacon. A MAHOP Plusz keretében már megjelent a „Halastavak természeti érték-fenntartó szerepének támogatása” című pályázati felhívás, amely az extenzív tógazdaságok számára biztosít forrást a halastavak természeti érték-fenntartó szerepének megőrzéséhez. Az önerőt nem igénylő, vissza nem térítendő forrás célja a hagyományos technikákon alapuló extenzív tógazdasági haltermelés, a természet és a biológiai sokféleség megőrzésének és helyreállításának, illetve a tájképi elemek megóvása érdekében nyújtott szolgáltatá-

sának támogatása. Hektáronként 40 ezer forint támogatásról van szó, de ez korántsem kompenzálja a tógazdaságokban keletkezett ökológiai károkat. Az ágazat jövője szempontjából kulcsfontosságú lenne a támogatások növelése, a természeti értékek megőrzése, valamint az innováció ösztönzése, mivel ez nemcsak a halgazdaságok versenyképességét, hanem az ökológiai funkciók megőrzését is biztosítaná.

• Végezetül, az Ön véleménye szerint lesz-e elegendő önerő a jövő évben beinduló pályázati felhívások igénybeviteléhez?

– A MAHOP Plusz program elindításában már késébe vagyunk, két és fél éve csúszik a pályázati felhívások megjelenése. Tudjuk, hogy ennek több, úgymond külső adminisztratív oka is van, ezért is mondhatom, hogy az Irányító Hatósággal jó a kapcsolatunk, és támogatjuk egymás munkáját. Az ágazat szereplői már várják a beruházási pályázati lehetőségeket, ezért úgy gondolom, hogy az elkövetkezendő időben fel tudja használni az ágazat a rendelkezésre álló mintegy 20 milliárd forint forrást. Szeretném azonban arra is felhívni a figyelmet, hogy az Irányító Hatóság csak azokat a pályázatokat támogatja, amelyeket ténylegesen meg is valósítanak. Érdemes volna a pályázatokat egy előszűrőn átengedni, és ebben az értékelésben a szakmaközi szervezet is szívesen részt venne, segítene, így a visszaélésekből nem keletkezne több százmillió forintos kára az ágazatnak. Egyébként a források felhasználásánál nem az új tavak létesítésére kell koncentrálni, ugyanis a jelenlegi termelőkapacitás is elegendő az igények kielégítésére. Fontos viszont az új, korszerű szállítóeszközök beszerzése, de oda kell figyelni a feldolgozókapacitás létesítésére, felújítására, a halastavak műszaki állapotának a karbantartására, és nem utolsósorban a dolgozók szociális létesítményeinek a korszerűsítésére, építésére. A fejlesztéseknek az Európai Unió céljainak, a környezettudatos, fenntartható gazdálkodás elveinek is meg kell felelni, mert bár a klímaváltozás komoly fenyegetést jelent az extenzív tógazdaságokra, de megfelelő alkalmazkodással fenntarthatóbb, ellenállóbb rendszerek hozhatók létre. Ehhez elengedhetetlen a gazdasági és szabályozási környezet javítása, valamint a gazdálkodók és a természetvédelmi szakemberek közötti együttműködés. Az extenzív tógazdaságok ugyanis ma már nemcsak haltermelő, hanem ökológiai és társadalmi szempontból is kulcsszereplők, hiszen ez az ágazat az, amelyiknek igen alacsony az ökolábnyma.

HAJTUN GYÖRGY

A kiváló minőség az idén is biztosított a karácsonyi halkínálatban

Az időjárás idén sem könnyítette meg a hazai haltermelő gazdaságok dolgát, az aszály okozta nehézségek ellenére azonban idén is bőven jut majd kiváló minőségű magyar hal a karácsonyi kínálatba. A tógazdaságok emellett a horgászati célú haltelepítésére is jelentős mennyiséget különítettek el – derült ki a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK), a Magyar Akvakultúra és Halászati Szakmaközi Szervezet (MA-HAL), valamint a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) által tartott közös sajtótájékoztatón.

A 2024-es év a haltermelő extenzív tógazdaságok számára vegyes képet mutatott. A tavalyi évhez hasonlóan, a haltermelők számára az időjárás, különösen a vízminőség és a vízszint ingadozása jelentős hatással volt a termelési folyamatokra. Számos dunántúli halgazdaság komoly vízhiánnyal küzdött, ami negatív hatással volt a termelésre, az alacsony vízszint ugyanis kedvezőtlen termelési közeget nyújt a halaknak. Ennek a jelenségnek az egyik fő következménye az oxigénhiányos halpusztulás, valamint a súlygyarapodás lelassulása. Mindez komoly anyagi veszteséget okoz a tógazdaságoknak. Az Alföldön az öntözőcsatorna-hálózat meglétének köszönhetően jobban megoldható a vízutánpótlás, azonban a szivattyúk üzemeltetéséből adódóan ennek komoly elektromos áramigénye van, ami többletköltséget jelent.

A hazai halgazdaságok már gőzerővel dolgoznak, ugyanis a karácsonyi időszakban értékesítik a megtermelt étkezési célú hal 55-60 százalékát. A felkészültség teljes, mivel az őszi lehalászásokra a legalkalmasabb időszak az október és december közötti időszak. A gazdaságok legnagyobb nehézsége ilyenkor a megfelelő létszámú idénymunkás toborzása, a lehalászás, a válogatás és a szállítás ugyanis komoly erőforrásokat igényel az év ezen időszakában.

Az étkezési ponty és a ragadozó fajok esetében – ide tartozik a magyarok körében közkedvelt szürkeharcsa, az afrikai harcsa és süllő – a megszokott magas minőség biztosított. A hazai fogyasztók így az idei karácsonyi menü alapanyagát is kiváló minőségű magyar halak közül válogatva vásárolhatják meg. Az év végi ünnepi időszakban a tradicionális szokások kerülnek előtérbe, emiatt még mindig a ponty a legkelendőbb. A kínálat az élő haltól a különböző feldolgozottsági fokú (patkó, filé) termékekig terjed. A ponty mellett keresett halfaj a busa és az amur is, a szálkától ódzkodó fogyasztók pedig

előszeretettel választják a ragadozó fajokat, a harcsát és a süllőt. Az elmúlt években megfigyelt trend várhatóan az idén is megjelenik majd: míg az idősebb generáció inkább az élő halat keresi, a fiatalok az egyre magasabb feldolgozottsági szintű termékeket részesítik előnyben. A változó fogyasztói igényeket a hazai tógazdaságok is érzékelték és igyekeznek minél szélesebb termékpalettával kiszolgálni a vásárlókat.

A hazai gazdaságok ugyanakkor nem csak étkezési célra nevelnek halat, a termelési ciklus megkezdésekor minden esetben figyelembe veszik a horgászok igényeit is. Az éves megtermelt mennyiség mintegy 40 százalékát a horgászati célú hal előállítására kötik le a haltermelők. A MOHOSZ és a MA-HAL stratégiai együttműködésének köszönhetően évről évre nő a horgászati célú haltelepítések volumene, amit a MOHOSZ által a célzott telepítési pályázatokra fordított keretszettek emelése is ösztönöz. A horgászok az elmúlt években nemcsak a pontyot, hanem az őshonos ragadozókat és keszegféléket is keresik, ami nagyban hozzájárul természetes vizeink halösszetételének diverzifikálásához.

Néhány haltermék 2024. év 48. heti bruttó fogyasztói ára (Ft/kg)

		Élő ponty	Friss				
			ponty-szelet	bőrös afrikai harcsa filé	busa törzs	busa szelet	lazac filé
Fogyasztói piacok, értékesítő helyek	Budapest Fővám téri csarnok	2500	3900	4200*	2700	2500	7500
	Budapest Lehel téri csarnok	2350	4200	4200	2100	2000	9400
	Kecskemét	2700	3690	4800*	-	2200	9990
	Pécs	2490	4090	4990*	2990	2990	-
	Székesfehérvár	-	3990**	4290**,**	1890	2150	9990
	Győr	-	3990	3590	1890	2150	7990
	Debrecen	2590	3999	4880*	2999	2999	7999
	Szolnok	2000	2940	-	1570	1570	-
	Békéscsaba	2390	4390	4950*	2050	2800	8100
	Gyula	-	3800	3900*	2300	2750	-
	Nagykanizsa	2290	4190	5190*	1150	2290	9890
	Kaposvár	2200	3750	4400*	2200	2750	8900
	Keszthely	2290	4190	5190*	1150	2290	9890
	Balatonboglár	-	3100	3415*	-	1560	7970
	Szeged	3290	4790	6590*	3690	3990	11890
Üzletek 2024. 11. 26.	budaörsi Auchan	2050	4400	3399**,**	2215	2700	6999
	budaörsi METRO	1999	3399	2999**,**	1999	2499	6289

*nyúzott, **akciós ár

Forrás: AKI felmérés

Tegyük az akvakultúrát az európai élelmiszerrendszer nélkülözhetetlen elemévé!

A 2024. december 31-ig tartó európai uniós magyar elnökség prioritásai között az európai akvakultúra fejlesztése is megtalálható. A célok elérése érdekében tett erőfeszítések részeként a júliusban Balatonfüreden megtartott főigazgatói informális találkozót követően a HUNATiP október 14-én Brüsszelben szakmai találkozót szervezett a magyar elnökség keretei között, a brüsszeli Magyar Állandó Képviselet munkatársai együttműködésével.

Az akvakultúra fejlesztése több szempontból is kiemelt fontosságú igényként jelenik meg az Európai Unióban, így különösen örömteli tény, hogy Magyarország Kormánya az akvakultúra fejlesztését a soros elnökség prioritásai közé emelte. Ennek előkészítésében és végrehajtásában egyaránt kiemelkedő szerepet játszanak a hazai akvakultúra szakigazgatásában tevékenykedő munkatársak.

A leggyorsabban növekvő ágazat

Az akvakultúra különleges szerepet játszik a globális élelmiszerrendszerben, és jelentősége fokozatosan nő, köszönhetően az ágazat komparatív előnyeinek más élelmiszeripari ágazatokhoz képest. Köztudott, hogy az akvakultúra termelési volumen tekintetében globális szinten az egyik leggyorsabban növekvő ágazat, amelyben az édesvízi akvakultúra domináns, 64 százalékos részesedéssel. Az uniós akvakultúra azonban a globális termelésnek csupán 2,7 százalékát teszi ki, miközben az európai uniós lakosságának akvatikus eredetű élelmiszerigényét mintegy 70 százalékban a harmadik országokból importált termékek biztosítják. A globális akvakultúra-termelés évenkénti 6,5 százalékos növekedésével szemben az EU akvakultúra-termelése jelenleg alig 2 százalékkal nő.

Az EU akvakultúra termelésében mutatkozó problémák jól visszatükröződnek a döntéshozás szintjén is. Jelenleg az Európai Unió politikái közül hiányzik az önálló akvakultúra politika, amely alapvető fontosságú volna az akvakultúra stratégiai fejlesztése érdekében. Márpedig a jelenleginél lényegesen erőteljesebb fejlődést nemcsak az éghajlatváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése és a környezetszennyezés okozta harmas globális krízis, hanem a belső termelés iránti növekvő igény is szükségessé teszi gazdasági, élelmiszer- és élelmiszerbiztonsági szempontból egyaránt.

Magyarország elkötelezett az akvakultúra fejlesztése érdekében. Ennek megfelelően az elnökség során fontos célként jelenik meg, hogy felhívja a figyelmet az akvakultúra növekvő szerepére az Európai Unió lakosságának egészséges élelmiszerrel történő ellátásában, az élelmiszer-biztonságban, az élelmiszer-szuverenitásban, a vidékfejlesztés területén és a zöld átmenet során. A magyar elnökség célja, hogy javaslatot tegyen egy integrált akvakultúra-politika létrehozására, amelynek megvalósulása esetén központi szerepe lehet a fejlődés erősítésében.

Tényfeltárás, javaslatok

A magyar elnökség akvakultúrával kapcsolatos céljainak megvalósítása érdekében tett egyik fontos lépésként értékelhető a HUNATiP által a Brüsszeli Magyar Állandó Képviselet munkatársai együttműködésével október 14-én Brüsszelben megrendezett workshop. A szakmai találkozó célja az volt, hogy felhívja a figyelmet az európai akvakultúra előtt álló nehézségekre, és meghatározza azok jellemzőit, de egyúttal javaslatokat is megfogalmazzon az előrelépés érdekében, összhangban a magyar prioritással. A workshopon ennek megfelelően a résztvevők között voltak a Bizottság munkatársai, az európai szakmai és tanácsadó szervezetek képviselői, az innovációért felelős szakemberek, az európai zöld szervezetek képviselői, valamint a tagországok Brüsszelbe delegált politikuskai. A találkozó két részből állt: az elsőben előadások hangzottak el az akvakultúra európai kulcsszereplői részéről, míg a második részben kerekasztal beszélgetést folytattak a meghívott szakemberek, amibe a közönség is aktívan bekapcsolódott.

Az eseményt *Réczey Gábor*, Magyarország halászati igazgatója nyitotta meg. Beszédében bemutatta a magyar elnökség prioritásait az európai akvakultúra-

fejlesztés területén, valamint vázolta a találkozó legfontosabb céljait. Rövid videóüzenetben köszöntötte a rendezvény résztvevőit *Váradi László*, a HUNATiP elnöke is.

Növelni az akvakultúra-termékek előállítását

Az első előadásban *Lorella de la Cruz Iglesias*, a DG MARE munkatársaként foglalta össze a Bizottság munkáját és azok eredményeit az akvakultúra-fejlesztés területén az elmúlt időszakra vonatkozóan. Szót ejtett a 2013-ban elfogadott Közös Halászati Politika keretei között végrehajtott intézkedésekről, így különös tekintettel a 2021-ben megjelent Stratégiai Útmutatóról és a végrehajtást támogató Iránymutatásokról (Guidance Documents), a 2022-es Alga kezdeményezéről, valamint a fejlesztések támogatási hátterét biztosító ETHA, ERFA és HORIZON alapokról. Előadásában bemutatta az új Bizottság politikai útmutatójának egyes elemeit, amelyben az élelmiszerbiztonság kiemelt szerepet kap. A jelenlegi gazdasági periódus fontos mérőföldkövéhez érkezünk, a hét éves ciklus féлдős felülvizsgálata október végén megkezdődik. Ez alkalmat ad arra, hogy az eddig elvégzett munka eredményei meghatározhatók legyenek.

Raschad Al-Khafaji, a FAO brüsszeli irodájának igazgatója előadásában az akvakultúra globális élelmiszerrendszerében betöltött kiemelt szerepéről és a FAO Kék Átalakulás Tervének (Blue Transformation Roadmap) eredményeiről számolt be. Előadásban kiemelte, hogy jelenleg még mindig magas az éhezők aránya, amely a 2019-es 7,5 százalékról 2023-ban 9,1 százalékra nőtt, és mintegy 757 millió embert érint globális szinten. Az egészséges akvakultúra-termékek előállításának a jelenleginél erőteljesebb növelése éppen emiatt stratégiai cél. Az ehhez vezető út alapjait a Kék Átmenet útmutató foglalja össze.

Brian Thomsen, az Akvakultúra Tanácsadó Testület (AAC) elnöke történeti áttekintésében bemutatta, hogy bár az önálló akvakultúra politika igénye már az EGK 1957-es megalakulásakor felvetődött, azonban ez azóta sem valósult meg. Az akvakultúra az európai politikákban csak a halászati politika egyik fejezeteként jelenik meg. Az adatok azt jel-

zik, hogy a legutóbb elfogadott Közös Halászati Politika és a Stratégiai Útmutató sem eredményezett fejlődést az európai akvakultúrában, hiszen az stagnál, míg a fejlesztések jelentős adminisztratív akadályokba ütköznek. Így véleménye szerint jogosan merül fel a kérdés, hogy az Útmutató megfelelően definiálja-e az elérendő célokat. Emellett hangsúlyozta, hogy a nem megfelelően meghatározott célok mellett a stratégia további gyenge pontját maga a végrehajtás elégtelensége adja. Ezek miatt szükséges annak felülvizsgálata és a célok újbóli meghatározása. Ennek során kiemelt szempont, hogy a környezeti fenntarthatóság mellett azzal egyenrangúan jelenjen meg az akvakultúra gazdasági-társadalmi szempontok alapján meghatározott életképessége is.

A FAO stratégiája sokkal jobb az EU-énál

Javier Ojeda, az Európai Haltermelők Szövetségének (FEAP) főtítkára kritikus előadásában összevetette az EU és a FAO akvakultúra stratégiái között fellelhető különbségeket, adatokkal és tényekkel bizonyította, hogy az Európai akvakultúra stratégiái nem szolgálják megfelelően az elvárt ütemű fejlődést. Kiemelte, hogy az

kal jobban illeszkedik a reális célokhoz, így a FEAP sokkal inkább osztja az abban foglaltakat, miközben a Bizottság stratégiáját rövidlátónak értékeli. Az európai akvakultúra fejlődésének egyik kulcsaként értékelt az EU-ban termelt halfajok importtilalmának bevezetését. Emellett szintén hangsúlyozta, hogy az akvakultúrában rejlő meglévő lehetőségek csak akkor szabadíthatók fel, ha az élelmiszertermelés – ideértve a mennyiségi célok meghatározását is – a környezetvédelemmel egyenrangú célkitűzéssé válik az EU-ban.

David Basset, az Európai Akvakultúra-technológiai és Innovációs Platform (EATiP) főtítkára előadásában az EU innovációs prioritásait és lehetőségeit elemezte. Megállapította, hogy miközben az EU akvakultúra-termelés jelentősen elmarad a globális szinttől, az innováció területén az EU vezető szerepet tölt be. Külön említést tett a hazai szempontból kiemelt jelentőségű édesvízi akvakultúra innovációs céljairól, az elmúlt években ezen a területen elért eredményekről. Így bemutatta a 2020-ban az AM és a HAKI által vezetett konzorcium munkájaként elkészített stratégiai dokumentumot (Evaluation of the freshwater aquaculture research needs in Europe), vala-

súlyozta, hogy a puhatestű-termelés nemcsak a legnagyobb volument jelenti az európai termelési rendszerek között, hanem jelentősen hozzájárul az EU környezeti célkitűzéseéhez, hiszen az extenzív, takarmány felhasználása nélkül megvalósuló termelésnek alacsony a környezeti lábnyoma, emellett segíti a klímaadaptációt és a klímaváltozás hatásainak mérséklését.

Az utolsó előadás során a lengyel *Thomas Kulikowski*, az édesvízi akvakultúra-rendszerek fenntartható fejlesztésének egyik kiemelt lehetőségéről, a multifunkcionális akvakultúráról beszélt. Előadásában egyrészt bemutatta a különböző fejlődési irányokat, a már meglévő, illetve potenciálisan létrehozható multifunkcionális rendszereket, másrészt értékelt azokat fenntarthatósági, életképességi szempontok alapján egyaránt.

Az előadásokat követően a meghívott előadók további szakemberekkel kiegészülve kerekasztal-beszélgetést folytattak – gyakran eltérő nézetek mentén – az EU akvakultúrájának jövőjéről. A beszélgetés moderátora irányított, többször provokatív kérdésekkel tette érdekesebbé és tartalmasabbá a beszélgetést, amihez a jelenlévő és az online bekapcsolódó résztvevők is aktívan közreműködtek. A beszélgetés során a különböző nézőpontot megjelenítő szervezetek képviselői konstruktív vitát folytattak, szembesítették a DG MARE képviselőit és az eseményen résztvevő döntéshozókat az európai akvakultúra problémáival, illetve javaslatokat fogalmaztak meg ezek kezelésére. Hasonlóan az előadásokhoz figyelemre méltó elképzelések hangzottak el, amelyek lendületet adhatnak ahhoz a folyamathoz, amelynek eredményeként az akvakultúra az európai fenntartható élelmiszerrendszer alapvető elemévé válhat.

Eredményes és hasznos volt a workshop

A szakmai találkozó a szervezők és a résztvevők egybehangzó véleménye szerint is rendkívül jól sikerült, eredményes és hasznos lépésként értékelhető azon az úton, amely a magyar elnökség akvakultúra-fejlesztéssel kapcsolatos céljainak megvalósulásához vezet. Egyúttal a workshopon olyan új, összefogott és tényszerű megállapítások hangzottak el, amelyek alapján megkezdődhet a jelenlegi stratégiák revíziója, illetve a későbbiekben egy új, önálló akvakultúra politika fontos pillérjeit biztosíthatják.

**HALASI-KOVÁCS BÉLA,
VÁRADI LÁSZLÓ**

A workshop beszélgetés résztvevői

EU jelentős hangsúlyt fektet a környezeti tényezőkre és fenntarthatóságra, miközben az életképesség kérdése nem jelenik meg ugyanezen a szinten és a fenntarthatóság sem definiált megfelelően. A prioritást az újszerű termelési rendszerek jelentik, miközben a hagyományos akvakultúra-szegmensek ma is jelentős(ebb) potenciállal rendelkeznek. Ezzel együtt a Bizottság a piacorientált helyett a termelésorientált kezdeményezéseket támogatja. Az élelmiszerbiztonság, élelmiszer-szuverenitás alig jelenik meg az európai politikákban. Javier Ojeda hangsúlyozta, hogy éppen ezért a FAO stratégiája sok-

mint a 2023-ban megfogalmazott Szarvasi deklarációt. Ezzel kapcsolatban azt is hangsúlyozta, hogy a kék gazdaság keretei között a specializáció helyett egyre inkább a diverzifikáció jelentheti a fenntartható, de egyben életképes akvakultúra jövőjét.

Kiemelt lehetőség a multifunkcionális akvakultúra fejlesztése

Thibault Pivetta, az Európai Puhatestűeket Termelők Szövetsége (EMPA) az európai unió legnagyobb volumenű szegmenséről, a puhatestű-termelésről, illetve a szövetség céljairól adott elő. Hang-

Egy kitüntetés margójára

Immár hagyománnyá vált, hogy az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emléknapja alkalmából kitüntetik azokat, akik napjainkban becsülettel, méltósággal szolgálják a nemzetünket. Az idei ünnepségen Nagy István agrárminiszter Pro Aquacultura Hungariae Díjat adományozott Radics Ferencnek, a Szarvas-Fish Kft. ügyvezető igazgatójának az afrikai harcsa hazai tenyésztése és termelése érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért. A kitüntetéssel beszélgettünk.

• Igazgató úr, közismert, hogy az afrikai harcsa termelésének hazai felfuttatásában a Szarvas-Fish Kft.-nek egyedülálló érdemei vannak, hiszen a hazai össztermelésnek felét Önök adják. Hozzáteszem, hogy az Európai Unióban az 5500 tonnás éves termeléssel az első helyen állunk.

– El kell mondanom, hogy mi az 5500 tonnából 2500 tonna afrikai harcsát termelünk és dolgozunk fel. Az utóbbi években némi termelési visszaesés mutatkozott a gazdasági körülmények alakulása miatt, de bízom abban, hogy a dinamikus fejlődés feléled, és tovább folytatódik.

• Honnan indult az életútja?

– A szarvasi munkahelyemtől nem messze, a Körös túloldalán Mesterszálláson születtem, ott nevelkedtem, majd Kunszentmártonban jártam gimnáziumba. Már 4-5 éves koromban eldöntöttem, hogy agrármérnök szeretnék lenni, mivel a szülőfalum és a családi hagyományok úgy mond „beszippantottak”. Miután 1961 decemberében születtem, már a faluba is megérkezett a szövetkezeti mozgalom, így ez meghatározta az egész lakosság életét. Az agráregyetemet Gödöllőn végeztem el, és a diploma megszerzése után itt Szarvason, a HAKI-ban kezdtem pályafutásomat, mégpedig az intézet technológiai osztályán, ahol Ruttkai András vett a szárnyai alá, és aki a szakmai mentorom is vált. Az első években az alapokkal foglalkoztam, különösen az amur nevelésére fókuszáltam, amit ma is csodálatos halfajnak tartok. Hosszú ideig dolgoztam együtt Rónyai Andrással, így részt vettem a lénei tok, a kecsge hibridizációjában, a lénei tok tiszta vérvonalú előállításában. Természetesen csak, mint mellékszereplő kapcsolódtam be ezekbe a projektekbe, ami azért volt fantasztikusan jó, mert akkoriban csak a hallal való foglalkozás érdekelt, és azt csinálhattam, amit a mai napig szeretek. Ma már sajnos más a helyzet, a cégvezetéssel járó sokrétű feladatkör háttérbe szorította a haltenyésztést, a halszaporítást és a halnevelést.

• Életre szóló a tanulási folyamat?

– Őszintén szólva nem voltam nagy iskolába járó, de a reguláris iskolákat méltósággal, nem is rossz eredményekkel végeztem el. Az egyetemen a szakmai tárgyakkal sosem volt problémám, a nyári gyakorlatokat a TEHAG-ban végeztem, ahol Horváth professzor úr és felesége irányításával kezdhettem közelebről megismerkedni a szakmai munkával. Ez az indíttatás aztán meghatározóvá vált. Összefoglalva úgyis mondhatnám, hogy sokkal inkább az élet iskolája az amit kijártam, persze sokat tanultam minden tevékenységből.

• Térjünk rá az afrikai harcsa termelésére. Miért ezt a halfajt választotta?

– Woynarovich professzor úrnak köszönhetjük, hogy Magyarországon is megjelent ez a halfaj. Az ő tudása, előrelátása, szakmai felkészültsége alapján nagy lehetőséget látott az afrikai harcsa hazai tenyésztésében, és kísérleti célból, elég regényes körülmények között hozott haza szaporodásra alkalmas példányokat. Én véletlenül kezdtem el ezzel a halfajjal foglalkozni. Sokat köszönhetek Péteri Andrásnak, aki akkor a TEHAG-ban dolgozott, és ő kezdte el a professzor úr által behozott halak szaporítását. Amikor Rónyai Andrással 1987-ben a TEHAG-ban voltunk egy tokszaporítási ügyben, akkor Péteri András megkérdezte, hogy nem foglalkoznék-e az afrikai harcsa lárvákkal is. Elfogadtam a 200-300 lárvát, és így kezdődött a HAKI-ban az afrikai harcsa „pályafutása”. A kutatási projektben ugyan más halfaj szerepelt, de végül is sikerült az afrikai harcsa termelési technológiáját a hazai viszonyokra kidolgozni. Ez pedig az intézet egyik sikeres projektjévé vált, már csak azért is, mert a termelési feltételek is adottak voltak a tokfélék számára kialakított medencékben. A tokfélék kiváltására jött az afrikai harcsa, amely összefoglaló név, a tenyésztésbe viszont csak néhány fajt lehet bevinni.

• Az első HAKI-ban tett lépések után mi volt a következő mérföldkő?

– A füzesgyarmati Vörös Csillag Termelőszövetkezet vízi ágazata jelentkezett, hogy a termálstrand túlfolyó melegvizének

Minden reggel a telepen kezdődik a nap

hasznosítására keresnek alkalmas fajt, mert a békatenyésztési próbálkozásuk nem volt sikeres. Akkor találkoztam Barkóczi Zoltánnal, akivel ma is jó kapcsolatot ápolok. Füzesgyarmaton történtek meg az első felüzemi kísérletek, és ott jöttünk rá, hogy mekkora potenciál rejlik az afrikai harcsa termelésében, és ott igazolódott Lexi bácsi előrelátása is. Persze, akkor még az intenzív haltermelés feltételei nem voltak olyan fejlettek, mint ma. Azt látni kell, hogy az afrikai harcsának sok jó tulajdonsága van, éppen ezért kezdtünk el a termelésével foglalkozni, illetve ezért válhatott ez a hal az utóbbi harminc évben sikeressé. Ma már egyre többen termelik, amire szükség is van, mert így az afrikai harcsa a hazai alacsony egy főre jutó halfogyasztásban nagyobb piaci részt foglalhat el, többé-kevésbé helyettesítve az import termékeket, illetve hozzájárulhat a fogyasztás növeléséhez is.

• Minden bizonnyal a klímaváltozás is kedvez az afrikai harcsa termelési felfuttatásának...

– Igen, mert ez a hal kettős légzéssel (kopolytús és tüdő) rendelkezik, így a másodlagos légzőszervével a légköri oxigént is fel tudja használni, tehát a víztér oxigéntartalmának a csökkenése nem jelent számára oxigénhiányos állapotot. Éppen ezért nagyobb sűrűségben nevelhető, amellet hogy az állományoknak mindenkor megfelelő komfortérzetet kell biztosítani. Jó tulajdonságai közé tartozik, hogy rendkívül ellenálló az időjárási viszonyokkal szemben, nagy a környezeti tűrőképessége, jól növekszik, kiváló a húsminősége, szállakmentes, zsirtartalma, zsír összetétele is kedvező. Közömbös ízvilágának, változatos

elkészítési lehetőségeinek köszönhetően kiváló halételek alapanyaga, tapasztalataink szerint a hazai halfogyasztók közül sokan kedvelik.

• Milyen tápanyagot használnak?

– Minden fajnak megvan a megfelelő takarmányozási igénye, az utóbbi évtizedben ezen a téren nagyot fejlődött az ágazat. A tápok minősége, összetétele, faj-, méret-, és korcsoport specifikus előállításai óriási evolúción ment keresztül. Az afrikai harcsa mindenevő ragadozó, magas fehérjetartalmú táppal etetjük, de semmivel sem kell több táp egy kilogramm afrikai harcsahús előállításához, mint egy kilogramm pontyhús termeléséhez. Ami a kannibalizmust illeti, a kisméretű halaknál, ivadékkorban komoly gondot okozhat, de ezt időben történő válogatással és megfelelő méretcsoportok kialakításával kezelni tudjuk. Ez egyébként a technológiánk egyik sarkalatos pontja.

• Az elmúlt három évtizedben mennyire vált beltenyésztetté az állományuk?

– Szerencsénk van abból a szempontból, hogy a halaknál eléggé hosszú időnek kell eltelnie ahhoz, hogy a beltenyésztés káros hatásai, morfológiai elváltozások, deformitások jelentkezzenek. Ha nem is gyakran, de azért frissítettük az állományt, Európa több országából hoztunk be anyaállományokat a vérfrissítés érdekében. A domesztikáció már az afrikai harcsánál is elkezdődött, már nem vad populációkkal dolgozunk. Úgy tudom a szakirodalomból, hogy a teljesen vad populációk tenyésztésbe vonásának is komoly veszélyei vannak, mert szinte előről kellene kezdeni mindent.

• Mikor alapították a Szarvas-Fish Kft.-t?

– Az alapítás éve 1993 volt, úgyhogy már túlestünk a harmincon. Kezdetben azzal szembesültünk, hogy a megtermelt halunkat elsősorban az olasz piacon tudjuk értékesíteni, de ahogy a fogyasztói köztudatba bekerült az afrikai harcsa, rájöttünk, hogy feldolgozott formában lehet igazi, megfelelő méretű piaci pozíciót szerezni. Akkoriban még a halfeldolgozás is gyerekcipőben járt idehaza, de a nagy feldolgozóknál is a növényevő halak feldolgozására, exportjára koncentráltak. Itthon jellemzően szezonálisan az élő ponty volt a sláger karácsony idején, de azóta sok víz lefolyt a Körösökön is. Kezdetben kézműves technológiával végeztük a halfeldolgozást, ami ma már a tiszacsegei üzemünkben gépesítéssel, komoly kapacitással működik.

• Mennyire volt nehéz a csapatot felépítenie?

– Köszönöm a kérdést, mert szeretném hangsúlyozni, hogy a cég tevékenysége nem egy személy munkájára épült. *Dr. Mül-*

ler Tibornak elévülhetetlen érdemei vannak a cég alapításában. Az egykori MAGNOR vegyesvállalat toktenyésztési célra épült haltelepének megvásárlásával indult a pályafutásunk Szarvason. Ezzel lehetőséget kaptunk arra, hogy a technológiát, illetve a termelési volument a piaci igényeinek megfelelően fejleszthessük. Egyébként ma is egyben van az induló csapat, Tibor még közel kilencven felé is bejár a céghez Szolnokról. Persze új generációk is beléptek hozzánk, akikre nagyon nagy szükségünk van az egyre bonyolultabbá vált adminisztrációs és termelési feladatok elvégzéséhez, menedzseléséhez. Tibor fia, *Péter*, szinte a kezdetektől viszi a kereskedelmet, mégpedig eredményesen. A feleségem 2000-ben kapcsolódott be a munkába, mint minőségügyes, több éve a fiam és a menyem is hasznos tagja a csapatunknak. A cégünk működtetésében nagy jelentősége van a családoknak, és az egymásra épülő generációknak.

• Önök mindig is nagy figyelmet fordítottak a fejlesztésekre. Milyen terveik vannak ezen a téren?

– Mondhatom, hogy folyamatosan fejlesztettünk és fejlesztünk ma is. Egyfajta kényszer is ez, hiszen a rendszeres karbantartás, a technológia szinten tartása is mindennapos kihívás jelent. Ugyanakkor a technológia fejlesztésére is nagy figyelmet kell fordítanunk, miként a meglévő létesítmények fenntartása, korszerűsítése (ld. a tiszacsegei feldolgozóüzemet), a szállítójárműveink, eszközparkunk karbantartása, fejlesztése rendkívül nagy feladatot ró ránk. A tevékenységünk teljesen komplex, hiszen a szaporítástól a forgalmazásig mindent felölel. A szaporítási technológia, a halfeldolgozás és az azzal kapcsolatos minőségbiztosítás, valamint az értékesítés egyenként is olyan területek, amelyek napi felkészülést, új tudást igényelnek. Szeretnénk a feldolgozást is továbbfejleszteni, mert a termékelőállítás a legfontosabb feladatunk. Szükség lesz kényelmi, magasabb feldolgozottsági fokú késztermékekre, illetve félkész termékekre. Ugyanígy fejleszteni szeretnénk a vízkezelési technológiánkat is. Minden téren próbálunk megfelelni a szigorodó uniós és hazai jogszabályoknak, köztük a környezeti fenntarthatósági igényeknek, ami nem könnyű feladat. Biztonságos és minőségi ételkészítésre törekszünk, ennek jegyében a tiszacsegei üzemünk tevékeny-

ségét nemrég auditálták a Nemzetközi Élelmiszer Szabvány (IFS – Food) legújabb verziója szerint, tanúsítványunk kiadása folyamatban van.

• Mindez óriási adminisztratív terhet ró a menedzsmentre...

– Valóban, ezért is hangsúlyozom, hogy a cég működtetésében nagy jelentősége van az emberi erőforrásoknak, nem beszélve a közép- és felső vezetők felkészültségének. Visszatérve a csapat fontosságának a témaköréhez, ügyvezető társam *Fodor Barna*, aki a tukai haltelepünket irányítja, több éve fiával erősítette a csapatát. *Borsos Ádám* a halszaporításban, *Csatári Attila* és *Urbancsok Mihály* a feldolgozásban végez kiváló munkát már két évtizede. Fontos a helyi piaci igények kielégítése, több mint ötven városban, településen vagyunk jelen mozgóboltjainkkal, illetve házhoz szállítással, ami elsősorban a fiam érdeme. Hosszú volna felsorolni azon kollégák névsorát, akik fiatalon nálunk kezdtek dolgozni, de mára már elérték a középkort. Ma közel 90 főt foglalkoztatunk, ennyire komplex a tevékenységünk, ami nagy felelősség is a cég menedzsmentjének. Az állattenyésztésben állandó felügyeletre van szükség, amit sem a precíziós, sem az automatizált műszerekkel nem lehet kiváltani. Persze lehet csökkenteni a munkatársak

A Pro Aquacultura Hungariae díjat Farkas Sándor miniszterhelyettes adta át Radics Ferencnek

létszámát, de sokkal képzetesebb munkaerőre van szükség. A megnövekedett adminisztratív terhekről annyit megjegyeznek, hogy a tényleges, napi feladatokról vonja el az erőforrásokat, a képzett munkaerőt. Ezeket az adminisztratív feladatokat nem lehet akárkivel elvégeztetni, speciálisan képzett szakemberekre van szükség, mert egyre több a kötelezettségünk.

• Hogyan érinti Önöket a klímaváltozás, lévén, hogy trópusi halfaj termeléséről van szó?

– Mivel az afrikai harcsa valóban trópusi hal, attól féltünk, hogy a mérsékelt égövön a téli időszakban, a nagyobb hidegben

▶ megfagy. De felszín alatti vízzel töltjük fel a medencéket, amelyek melegebbek, mint a felszíni vizek. Az afrikai harcsa piaci méretű nevelését – miután nálunk nincs aszezonális periódus – 10-12 hónap alatt meg tudjuk valósítani, a lárvából egy év alatt 1,5-2 kilogrammos hal nevelhető. Nyáron a nagy meleg is okozhat problémát, de egyelőre gazdasági hátrányunk nem keletkezett a klímaváltozás miatt.

• **Végezetül engedjen meg egy sablonos kérdést: mit jelent Önnek a Pro Aquacultura Hungariae Díj?**

– Nagy megtiszteltetésnek tartom, nagyon örültem neki, mert nem gondoltam, hogy érdemes vagyok erre a magas kitüntetésre. Köszönöm a javaslattevőknek, köszönöm a támogatóknak. Méltóságteljes volt a díj átadása, megható pillanatokat éltem át. Nem sok díjam van, de ahhoz szoktam, hogy a díjért versenyezni kell, ám ezúttal a pályafutásom eddigi szakaszát ismerték el. A díj természetesen a csapat vitrinjébe került, mert úgy gondolom, hogy az eredményeket közösen értük el, tehát a Szarvas-Fish Kft. sikere nem az én érdemem, hanem az egész kollektíváé, amit ezúton is köszönök minden kollégának.

(HajtunGY)

Választott a horgászok parlamentje

A Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ) legfelsőbb önkormányzati szerve, az országos választmány, november 7-én általános tisztújítás keretében egy újabb ciklusra, a 2025–2029-ig terjedő öt évre megválasztotta az országos vezetőséget. A régi-új elnök egyhangú szavazással a harmadik ciklusát megkezdő *dr. Szűcs Lajos*, általános helyettese változatlanul *dr. Dérer István*, az Országos Horgászszervezeti Szolgáltató Központ főigazgatója.

A választmány – szintén egyhangú szavazással – a MOHOSZ alelnöki tisztségre megválasztotta *Cserépes Norbert Ernőt* (Hajdú-Bihar Megyei HSZSZ, ügyvezető elnök), *Donkó Pétert* (Közép-Tisza-Vidéki HESZ, ügyvezető igazgató), a MOHOSZ történetének első elnökségi hölgy tagjaként *Ivancsóné dr. Horváth Zsuzsannát* (Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetsége, ügyvezető elnök), *Puskás Norbertet* (Sporthorgász Egyesületek Vas Megyei Szövetsége, ügyvezető elnök), a speciális jogállású tagokat képviselő elnökségi tagi tisztségre *Szári Zsoltot* (BHN Zrt. vezérigazgató).

A MOHOSZ Felügyelő Bizottság elnöki tisztségre *Dudás Tibort* (FŐHESZ, ügyvezető igazgató), tagi tisztségre *dr. Mészáros Gergelyt* (RDHSZ Felügyelő Bizottság, tag), *dr. Nagy Attilát* (Tolna Vármegyei HESZ, elnökségi tag), *Molnár Magdolna Gabriellát* (KHESZ, Felügyelő Bizottság, elnök) és *Takács Pétert* (Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetsége, elnök) választották meg.

A MOHOSZ Etikai és Egyeztető Bizottság elnöki tisztségre megválasztották *dr. Miskuly Miklós Pétert* (Bács-Kiskun Vármegyei HESZ, elnökségi tag), tagi tisztségre *dr. Benkó Balázst* (Horgász Egyesületek Nógrád Megyei Szövetsége, elnökségi tag), *Csörgits Gábort* (Műegyetem Horgászegyesület, Fegyelmi Bizottság, elnök), *Majdanics Péter Tamást* (Horgász Egyesületek Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szövetsége, ügyvezető elnök) és *Nagy Csabát* (Sporthorgász Egyesületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetsége, alelnök).

Gratulálunk, és eredményes munkát kívánunk a megválasztott tisztségviselőknek.

(Forrás: MOHOSZ)

Búcsú

Negyedszázada, hogy írom, szerkesztem a Halászati Lapokat, és ahogy az egyik barátom is mondta, itt az ideje a távozásnak, ahogy az újra kezdésnek is. Tudomásul vettem, hogy át kell adni a stafétabotot a fiataloknak.

Mit jelent az agráriumnak a Halászati Lapok? Azt, hogy a magyar mezőgazdaság híreiben tényezőként jelenik meg a nagynak, meghatározó szereplőnek egyáltalán nem mondható halászati ágazat. A lapoknak is köszönhető, hogy a döntéshozók szinte a kezdetektől odafigyelnek arra, hogy mi történik a halászatban, milyen gondok, problémák nehezítik a haltermelők életét, milyen tudományos, gazdasági események zajlanak az ágazatban, és mindezek mellett – nem utolsó sorban – az olvasók számos kiváló halászszerkesztőjét is megismerhették. De ez volt a cél a lap indításakor is, ahogy *dr. Orosz Sándor*, a szövetség akkori vezetője fogalmazott. Parlamenti tudósítóként jó volt látnom, hogy a képviselők szinte mindegyike a havonta megjelenő marketing hírlevélnél kezdte olvasni a Magyar Mezőgazdaság aktuális számát, és azt is jó

volt átélni, hogy nagyon sok képviselő pozitív visszajelzést adott a cikkek tartalmát illetően. Nos, ezekben az években ágyazódott be, mondhatjuk úgy is, hogy került a helyére a magyar halászati ágazat az agráriumban. Ma már természetes, hogy a szövetségnek, a szakmaközi szervezet véleményének súlya van a döntéshozataloknál.

Mit jelentett nekem a Halászati Lapok? Mindenekelőtt egy életre szóló tanulási folyamatot. A 25 év során 300 lapszám jelent meg csaknem 2400 újságdoldalon, és rendkívül büszke vagyok arra is, hogy egyszer sem volt fennakadás a lap megjelenésében. A Halászati Lapok a „gyermekem”, amelyet a születésétől fogva ifjú felnőttnél nevelhettem. Hálás vagyok minden halász kollégának, hogy segítettek a cikírást, hogy sok baráti, kollegiális kapcsolatot tudtam kialakítani. Minden esetben a tisztesség és korrekt magatartás vezérelt, még akkor is, ha netán akaratlanul megbántottam valakit. Tőlük ezúton is elnézést kérek.

Persze, a 25 év alatt sok ezer kilométert autóztam az országban, igyekeztem mindenhova eljutni, hogy helyben ismerjem meg az adott céget, cégvezetőt, mun-

katársakat. Hozzáteszem, sosem a fizetség érdekelt, hanem csak az értékkerentes, szolgálattal dolgoztam az ágazatért, lobbiztam a döntéshozóknál, felhasználva széles körű ágazati kapcsolati tőkém.

Köszönetet kell mondanom mindazoknak, akik segítettek a Halászati Lapok megjelenését. Elsőként *Hájos Lászlónak*, a Magyar Mezőgazdaság senior főszerkesztőjének, aki befogadta a lapokat. Köszönettel tartozom az olvasószervezőknek, *Sándor Zoltánnak* (nyugodjék békeében), *Forgács Tibornak*, és nem kevésbé *Bagi Orsolyának*, aki formába öntötte a cikkeket. Zökkenőmentesen tudtunk együtt dolgozni. Köszönet az ágazat minden szereplőjének, akivel legalább egyszer kapcsolatba kerültem (nagyon hosszú volna a nevek felsorolása, ezért remélem, mindenki tudja, kikről beszélek).

A Halászati Lapok nagy értéke az ágazatnak. Olyan értéke, amit ápolni és növelni szükséges a jövő alakítása érdekében, az ágazati érdekképviseleti munka eredményességének fokozásában. Bizom abban, hogy a koncepcióváltásnak köszönhetően, a 25 év eredményeire építve, pozitívan folytatódik a történet.

HAJTUN GYÖRGY